

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3To/3/2013
Identifikačné číslo spisu:	9512100152
Dátum vydania rozhodnutia:	18.09.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Burger
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:9512100152.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Burgera a sudcov JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Aleny Šiškovej na verejnom zasadnutí konanom v Bratislave dňa 18. septembra 2013 v trestnej veci obžalovaného Ing. G. T. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a iné, vedenej na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica pod sp. zn. BB-4T 45/2012, o odvolaní obžalovaného Ing. G. T. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, zo dňa 10. decembra 2012, sp. zn. BB-4T 45/2012, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného Ing. G. T. sa z a m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 10. decembra 2012, sp. zn. BB-4T 45/2012, bol obžalovaný Ing. G. T. uznaný za vinného zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák.

Táto právna kvalifikácia vychádza zo skutkových zistení, že

dňa 27. júla 2011 v obci Šiatorská Bukovina 164, v reštaurácii Na terase, okres Lučenec, ako inšpektor práce, zaradený na Inšpektoráte práce Banská Bystrica, potom ako vykonal kontrolu uzatvorených pracovných zmlúv so zamestnávateľom C. H. IČO: XXXXXXXX si dal sľúbiť od C. H. platok - finančnú hotovosť v presne neurčenej výške za to, že protokol o vykonanej kontrole vyhotoví tak, aby v ňom pokuta nebola uložená a následne prijal od C. H. sumu 50 €, pričom porušil ustanovenie § 60 ods. 1 písm. a/, písm. b/ a § 61 ods. 1 písm. b/, písm. c/ zák. č. 400/2009 Z.z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Za to bol obžalovanému Ing. T. podľa § 329 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák., § 37 písm. h/ Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere päť rokov.

Podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. na výkon tohto trestu zaradil súd obžalovaného Ing. T. do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1 Tr. zák. mu uložil tiež trest zákazu činnosti - výkonu zamestnania, povolania alebo funkcie s rozhodovacou právomocou v orgánoch verejnej moci na päť rokov.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný Ing. T. odvolanie, ktoré ešte dodatočne doplnil osobitným písomným podaním, reagujúcim na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu. Obžalovaný namietal, že vykonaným dokazovaním na hlavnom pojednávaní nebolo preukázané, že sa dopustil konania kladeného mu za vinu a svojim konaním nenaplnil skutkovú podstatu trestných činov prijímania úplatku a zneužitia právomoci verejného činiteľa. Špecializovanému trestnému súdu ďalej vytýka, že odmietavý postoj k tvrdeniam obhajoby vyjadril len nepostačujúcou formuláciou, že „obrane obžalovaného neuveril“. Prvostupňový súd považoval za podstatný usvedčujúci dôkaz zvukový záznam zo stretnutia obžalovaného s C. H., keď po otázke či stačilo tých 50 € sa obžalovaný Ing. T. opýtal, či chce ešte doplatiť a že asi sa mu dobre vedí, keď ponúka. Obžalovaný v odvolaní tvrdí, že C. H. zneužil jeho terminológiu, ktorú používa v obdobných prípadoch pri výkone inšpekcie. Za situácie, keď žiadne iné priame dôkazy neboli v konaní zadovážené, súd neakceptoval zásadu v pochybnostiach v prospech obvineného. Uveril tvrdeniu jedinej osoby, ktorá bola poskytovateľom údajného úplatku napriek tomu, že obžalovaný nenechal svoje výpovede a od začiatku vypovedal pravdivo. Samotné hodnotenie nahrávky súdom je jednostranné vytrhnutie pár viet z kontextu dlhého a bezobsažného rozhovoru. Obžalovaný poukázal na to, že keď mu H. ukazoval peňaženku plnú peňazí a navádzal ho na ich prijatie, bol to práve obžalovaný, ktorý zmenil tému rozhovoru a akékoľvek peňažné prostriedky odmietol prijať. H. konaniu zjavne nerozumel, pretože do témy rozhovoru vôbec logicky nezapadalo, pričom na stretnutie dňa 25. augusta 2011 bol agentom H. výslovne vylákaný so zámerom získať rozhodujúci dôkaz. Témou predmetného rozhovoru bolo zamestnávanie W.. Celý skutok a skutkové okolnosti podporujúce obžalobu zostali len v rovine tvrdenia proti tvrdeniu. Súd už citovanú vetu rozhovoru nesprávne vyložil, vytrhol z kontextu a pripísal jej iný obsah ako v skutočnosti mala. Oproti obžalobe vypustil zo skutkovej vety prijatia sumy 50 € slová „ako časť sľúbeného úplatku“, pretože súd uznal, že v tejto časti obžaloba nepreukázala úmysel obžalovaného smerujúci k zaplateniu zvyšnej časti údajného úplatku. Pritom práve slovné spojenie „Ešte chcete doplatiť?“ by nasvedčovalo tomu, že obžalovaný žiadal ešte niečo doplatiť. V tejto súvislosti obžalovaný poukázal na to, že agent bol použitý za účelom dokázania doplatenia zostávajúcej časti úplatku, čo vyplýva aj zo samotného Príkazu na použitie agenta, zo dňa 30. júna 2011.

Nevysvetleným zostalo, napriek námietkam obhajoby, ako mohol byť „Príkaz na použitie agenta“ vydaný už 30. júna 2011, keď predmetný skutok sa mal stať až 27. júla 2011 a agent podal trestné oznámenie až 8. augusta 2011. Argument, že išlo len o formálnu chybu v písaní, je podľa názoru obžalovaného nedostatočný. Súd sa vôbec nepozastavil nad tým, že nie je zrejmé, odkedy C. H. pôsobil ako agent.

Za porušenie „zásady bezprostrednosti“ považuje obžalovaný Ing. T. odročenie hlavného pojednávania na základe žiadosti C. H., pretože týmto postupom súd znemožnil získať bezprostredný dojem na výpoveď obžalovaného, ktorá by bola bez časového odstupu konfrontovaná s výpoveďou agenta a svedkýň. Súdu ďalej vytýka, že pri hodnotení skutkového stavu sa vôbec nezaoberal otázkou vierohodnosti a dôkaznej sily výpovede každého svedka jednotlivo. Všetci svedkovia na hlavnom pojednávaní zhodne tvrdili, že sa nepamätajú, pričom odkazovali na výsluchy z prípravného konania. Súd nepripustil úvahu, že mohlo ísť o dohodnutú taktiku a bez primeraného konštatovania vyhodnotil tvrdenia svedkov ako pravdivé.

Úvahy súdu o pravdivosti vyjadrení svedkov založené len na tom, že svedok po prečítaní jeho skoršej výpovede z prípravného konania sám zhodnotí, že jeho vyjadrenie je pravdivé, nepovažuje obžalovaný Ing. T. za náležité zistenie skutkového stavu veci na princípoch priamosti, ústnosti a bezprostrednosti hlavného pojednávania. Podľa názoru obžalovaného nie je predsa možné jednoznačne potvrdiť niečo, na čo sa svedok už nepamätá. Samotný agent vystupoval na hlavnom pojednávaní neisto a jeho celková výpoveď pôsobila podľa obžalovaného nepresvedčivo.

Uložený trest považuje obžalovaný za neprimerane prísny. Vzhľadom na skutočnosť, že vychováva dve deti, ktoré nie sú schopné samé sa živiť, manželka je bez práce a doposiaľ žil ako morálny človek, mal súd za použitia ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. uložiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby.

Obžalovaný navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a sám rozhodujúc podľa § 322 ods. 3 Tr. por. ho spod obžaloby podľa § 285 písm. a/ Tr. por. oslobodil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací, na podklade podaného odvolania podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, majú na zreteli, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Odvolací súd zistil, že podané odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Prvostupňový súd zákonom zodpovedajúcim spôsobom vykonal na hlavnom pojednávaní dokazovanie, ktorého výsledky ustálené logickým hodnotením dôkazov premietol do správnych skutkových a právnych záverov. Rovnako na strane 9 odôvodnenia napadnutého rozsudku vysvetlil akými úvahami sa súd riadil pri úprave skutkovej vety oproti obžalobe. S týmto postupom prvostupňového súdu sa odvolací súd stotožňuje a dodáva, že sa ním nezmenila totožnosť skutku.

Pokiaľ obžalovaný Ing. T. v podanom odvolaní vytýka prvostupňovému súdu, že neuveril jeho obhajobe spočívajúcej v tvrdení, že trestnú činnosť nespáchal a zvukový záznam sa týka inej témy rozhovoru a nie úplatku, odvolací súd konštatuje nasledovné:

Zvukový záznam a výpovede svedkov sú len jednou skupinou dôkazov usvedčujúcich obžalovaného Ing. T. zo spáchania predmetnej trestnej činnosti. Tento záver podporujú ale aj ďalšie skutočnosti zistené v rámci vykonaného dokazovania. Obžalovaný Ing. T. napriek tomu, že vopred vedel o tom, že jeho kolega s ním na kontrolu uvedenej reštaurácie nepôjde, túto skutočnosť svojmu nadriadenému neoznámil, hoci to bolo jeho povinnosťou. Nikým nebolo spochybnené ani to, že na kontrolovanej prevádzke bola z pultom osoba (H. W.), ktorá ako zistil pri preverovaní jej totožnosti aj obžalovaný, nebola tam v pracovnom pomere. Ako vyplýva z vyjadrenia Inšpektorátu práce Banská Bystrica (č.l. 138 spisu), obžalovaný bol povinný toto zistenie uviesť v písomnej prílohe, ktorú podpisuje každá osoba prítomná na pracovisku zamestnávateľa v čase výkonu inšpekcie práce a tiež zamestnávateľ. Z písomnej prílohy na č.l. 52 spisu je zrejmé, že H. W. tam uvedená nie je. Pri riadnom výkone inšpekcie nebol žiaden dôvod túto osobu do prílohy neuviesť. Nelogické je aj obhajobné tvrdenie obžalovaného na hlavnom pojednávaní, že zo strany agenta H. v prípade vylákania obžalovaného do kaviarne City Caffé v Banskej Bystrici (miesto zvukovej nahrávky) išlo o násilnú formu. Pritom sám obžalovaný na č.l. 210 spisu uviedol, že záznam o kontrole neposlal poštou H. preto, lebo od začiatku boli dohodnutí, že sa stretnú a výstup z kontroly preberú. Odhliadnuc od toho, že záznam z kontroly sa neprerokováva, zasiela sa poštou, obžalovaný o tomto stretnutí - prerokovaní záznamu neurobil žiadne oznámenie nadriadenému, hoci opúšťal pracovisko za účelom pracovného úkonu.

V prípade obžalovaným spochybňovanom príkaze na použitie agenta tento nemohol byť vydaný dňa 30. júna 2011, keďže sa v jeho obsahu uvádzajú dátumy 27. júl 2011 a 5. august 2011, z čoho je zrejmé, že dátum vydania príkazu je písárskou chybou.

V súvislosti s ďalšími námietkami obžalovaného Ing. T. odvolací súd nezistil porušenie zásady bezprostrednosti tým, že súd odročil hlavné pojednávanie za okolností uvádzaných obžalovaným. Je vecou konajúceho súdu, ako posúdi prekážku vedúcu k rozhodnutiu o odročení hlavného pojednávania.

Prvostupňový súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku vysporiadal aj s námietkou, že svedkovia sa odvolávali na svoje výpovede z prípravného konania vzhľadom na odstup času (viď č.l. 9 rozsudku).

Rovnako správne a presvedčivo odôvodnil použitú právnu kvalifikáciu konania obžalovaného, s ktorou

sa stotožňuje aj odvolací súd.

Tak ako prvostupňový súd, ani odvolací súd nezistil podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. Obžalovaným uvádzané skutočnosti vrátane odvolávania sa na ohrozenie výživy a výchovy dvoch detí (prítom ide o dospelé osoby narodené v r. 1987 a 1990) tieto podmienky nenapĺňajú. Súd ich už zohľadnil v tom, že obžalovanému uložil trest odňatia slobody na samej dolnej hranici trestnej sadzby. Pochybil ale, keď vo výrokovej časti napadnutého rozsudku uvádza ustanovenie § 37 písm. h/ Tr. zák. (príťažujúca okolnosť) a v odôvodnení konštatuje, že existenciu príťažujúcich okolností nezistil (str. 11 rozsudku). Súčasne prvostupňový súd poukazuje na to, že na príťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. h/ Tr. zák., teda že obžalovaný spáchal viac trestných činov, možno prihliadať, len ak by obžalovaný spáchal viac trestných činov najmenej dvomi samostatnými konaniami a nešlo by o jednočinný súbeh.

Táto úvaha súdu nemá oporu v Trestnom zákone, pretože z dikcie § 37 písm. h/ Tr. zák. nevyplýva, že táto príťažujúca okolnosť je naplnená len pri viacčinnom súbehu. Aj jeden skutok (ako v tomto prípade) môže napĺňať zákonné znaky viacerých trestných činov.

Pri absencii odvolania prokurátora sa uvedené pochybenie nedá v odvolacom konaní napraviť. V konečnom dôsledku ale nemalo vplyv na výmeru uloženého trestu, keďže pri náprave by došlo len k vyváženiu s existujúcou poľahčujúcou okolnosťou, takže rozpätie trestných sadzieb by sa nezmenilo (prevaha poľahčujúcich okolností znížila len hornú hranicu trestnej sadzby, pričom trest bol uložený na jej samej dolnej hranici).

Keďže odvolací súd nezistil dôvodnosť obžalovaným podaného odvolania, podľa § 319 Tr. por. ho zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.